



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 543/2024-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Júliusom Jánošíkom, Klincová 35, Bratislava, proti postupu Správneho súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. BA-8Sa/52/2023 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 14. októbra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje, aby mu ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že v napadnutom konaní dochádza k zbytočným prietahom v dôsledku neefektívnej a nesústreďenej činnosti správneho súdu. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 24. mája 2023 žalobu o preskúmanie rozhodnutia Sociálnej poisťovne v dôchodkovej veci sťažovateľa. Správnemu súdu vyčíta dve obdobia dlhšej nečinnosti v súvislosti s omeškaním správneho súdu pri zasielaní vyjadrení protistrán, a to od 9. novembra 2023 do 23. februára 2024 a od 28. februára 2024 do 30. septembra 2024, ktoré považuje za zbytočné prietahy. Sťažovateľ nepovažuje prípad za právne zložitý, pretože v obdobných veciach existuje rozsiahla ustálená judikatúra, na ktorú vo svojej žalobe poukázal. Sťažovateľ je v neistote, či sa mu podarí vymôcť starobný dôchodok, na ktorý si myslí, že má nárok. Sťažovateľ je v dôchodkovom veku a žije z nízkej sociálnej dávky. Skoré ukončenie sporu je pre neho dôležité, a preto požaduje za rok nečinnosti správneho súdu 1 000 eur ako finančné zadosťučinenie.

3. Prílohu ústavnej sťažnosti tvorí aj upovedomenie predsedníčky správneho súdu o vybavení sťažnosti sťažovateľa na prietahy sp. zn. 1Spr/96/2024 z 9. októbra 2024. Z jeho obsahu vyplýva tento postup v konaní:

- žaloba napadla Krajskému súdu v Bratislave 24. mája 2023,
- 1. júna 2023 vec prešla na Správny súd v Bratislave a 2. júna 2023 bola pridelená zákonnej sudkyňi,
- správny súd vyzval 30. októbra 2023 žalovanú na vyjadrenie k žalobe a na predloženie administratívneho spisu,
- vyjadrenie žalovanej zo 6. novembra 2023 bolo doručené správneému súdu 7. novembra 2023 a administratívny spis bol doručený 9. novembra 2023,
- správny súd vyzval 23. februára 2024 sťažovateľa na vyjadrenie k vyjadreniu žalovanej,
- sťažovateľ podal vyjadrenie (repliku) 28. februára 2024,
- zmena zákonného sudcu 11. septembra 2024, vec bola prerozdelená,
- správny súd vyzval 1. októbra 2024 žalovanú na vyjadrenie k vyjadreniu žalobcu.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je okrem iného posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

5. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd zároveň osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. I. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

6. Ústavný súd zohľadňuje aj rozhodovaciu prax a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej v civilných veciach dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok z 15. 10. 1999, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66).

7. Ústavný súd vo svojej judikatúre súvisiacej s namietaným porušením základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy opakovane pripomína, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že namietaný postup všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, s'ťažnosť spravidla odmieta ako zjavne neopodstatnenú (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

8. V prejednávacom prípade je predmetom konania návrh na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o nepriznaní starobného dôchodku. Napadnuté konanie začalo 24. mája 2023 a ku dňu podania ústavnej s'ťažnosti (14. október 2024) trvá celkovo 1 rok a 5 mesiacov. Správny súd nie je vo veci nečinný, vykonal úkony smerujúce k zabezpečeniu kontradiktórnosti konania. S'ťažovateľom vyčítané väčšie časové odstupy medzi jednotlivými procesnými úkonmi správneho súdu v trvaní 4 mesiacov a 7 mesiacov objektívne prispeli k predĺženiu konania, nejde však o procesné pochybenia, ktoré by sa vyznačovali ústavne relevantnou intenzitou.

9. Ústavný súd nespúšťa zo zreteľa potrebu prioritného postupu vo veciach týkajúcich sa osôb vyššieho veku a vo veciach živobytia s'ťažovateľov, avšak dĺžku konania na súde prvej inštancie považuje ešte za ústavne aprobovateľnú. Popísaný postup správneho súdu nie je poznačený takou významnou neefektivitou, ktorá by svojou intenzitou bola spôsobilá zasiahnuť podstatu a zmysel ústavného práva s'ťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov.

10. Z uvedených dôvodov by ústavný súd ani po prípadnom prijatí s'ťažnosti na ďalšie konanie reálne nemohol dospieť k záveru o porušení označeného základného práva s'ťažovateľa, preto pri predbežnom prerokovaní s'ťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

11. V závere ústavný súd dodáva, že toto uznesenie nebráni s'ťažovateľovi, aby sa opätovne obrátil so s'ťažnosťou na ústavný súd, ak dospeje k záveru, že všeobecné súdy naďalej nepostupujú v konaní spôsobom efektívne smerujúcim k nastoleniu jeho právnej istoty.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. novembra 2024

Peter Molnár
predseda senátu